

Tiedote 22.2.2024

Laki sukupuolen vahvistamisesta ja vanhemmuusnimikkeen vaihtaminen

1.3.2024 alkaen kaikille vanhemmille on lisätty väestötietojärjestelmään tieto vanhemmuusnimikkeestä eli siitä, onko henkilö lapsen isä tai äiti.

Vanhemmuusnimike perustuu väestötietojärjestelmään merkityihin vanhemman ja lapsen perheoikeudellista asemaa koskeviin tietoihin, joista säädetään Väestötietojärjestelmästä annetussa asetuksessa ([128/2010](#)).

Väestötietojärjestelmään merkity alkuperäinen vanhemmuusnimike (äiti/isä) ei muutu, kun lapsen vanhempi vahvistaa sukupuolensa. Jos vanhempi esimerkiksi on isyysolettaman perusteella avioiluissa syntyneen lapsen isä, väestötietojärjestelmään jää vanhemmuusnimikkeeksi isä. **Jotta tieto vanhemman sukupuolen vahvistamisesta ei paljastuisi hänen juridisen sukupuolensa ja vanhemmuusnimikkeen ristiriidasta, sukupuolen vahvistamista koskevassa laissa on säädetty mahdollisuudesta muuttaa vanhemmuusnimike vastaamaan vahvistetun sukupuolen mukaisista nimikettä (Laki sukupuolen vahvistamisesta 295/2023).** Mahdollisuus muuttaa vanhemmuusnimikettä on edellyttänyt uuden, vanhemmuusnimikettä koskevan tietosisällön (isä/äiti) luomista väestötietojärjestelmään. Vanhemmuusnimikkeen käyttöönnoton jälkeenkin väestötietojärjestelmässä on yhä käytössä erillinen tieto henkilön perheoikeudellisesta asemasta.

Jatkossa henkilö voi tehdä hakemuksen Digi- ja väestötietovirastolle vanhemmuusnimikkeensä muuttamisesta vahvistetun sukupuolen mukaiseksi nimikkeeksi joko sukupuolen vahvistamishakemuksen yhteydessä tai sukupuolen vahvistamisen jälkeen. Henkilön vanhemmuusnimike ja tieto juridisesta sukupuolesta väestötietojärjestelmässä voivat poiketa toisistaan, eli henkilöllä, joka on juridiselta sukupuoleltaan mies, voi olla vanhemmuusnimikkeenä äiti ja pääinvastoin. Henkilön vanhemmuusnimike on lapsikohtainen, eli hän voi olla yhdelle lapselle äiti ja toiselle isä.

Muutokset HuoltoWebiin 5.3.2024 alkaen

Huoltowebissä lapsen huoltajista ja tiedonsaantioikeutetuista näkyy edelleenkin vain tieto, onko henkilö lapsen väestötietojärjestelmään merkity vanhempi vai muu henkilö. Muutoksen jälkeen **HuoltoWebiin tulee kuitenkin mahdollisuus merkitä henkilölle sellainen tieto lapsen asumisesta, jossa mainituu vanhemmuusnimike (isä/äiti) poikkeaa henkilön juridisesta sukupuolesta.** Esimerkiksi henkilölle, joka on vahvistanut sukupuolensa mieheksi ja jolla on miehen henkilötunnus, voi merkitä tiedon, että lapsi asuu äidin luona.

Ystäväällisin terveisin

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO
[ilmoitusliikenne\(at\)dvv.fi](mailto:ilmoitusliikenne(at)dvv.fi)

Meddelande 22.2.2024

Lagen om könsfastställelse och ändring av benämningen på föräldraskap

Från och med 1.3.2024 har det till befolkningsdatasystemet fogats ett nytt datainnehåll om benämningen på föräldraskap, dvs. om personen är barnets fader eller moder. Benämningen på föräldraskapet baserar sig på de uppgifter om förälders och barns familjerättsliga ställning som antecknats i befolkningsdatasystemet och om vilka det föreskrivs i förordningen om befolkningsdatasystemet (128/2010).

Den ursprungliga benämningen på personens föräldraskap (moder/fader) som antecknats i befolkningsdatasystemet ändras inte när barnets förälder fastställer sitt kön. Om föräldern till exempel på basis av faderskapspresumtionen är fader till ett barn som fötts i äktenskap, förblir benämningen fader i befolkningsdatasystemet. **För att uppgiften om fastställande av förälderns kön inte ska avslöjas** på grund av en konflikt mellan förälderns juridiska kön och benämningen på föräldraskap, **föreskrivs det** i lagen om könsfastställelse **om möjligheten att ändra benämningen på föräldraskap så att den motsvarar benämningen på det fastställda könet** (*Lagen om könsfastställelse 295/2023*). Möjligheten att ändra benämningen på föräldraskapet har förutsatt att ett nytt datainnehåll om benämningen på föräldraskapet (fader/moder) skapas i befolkningsdatasystemet. Även efter ibrugtagandet av benämningen på föräldraskap, används i befolkningsdatasystemet fortfarande en separat uppgift om personens familjerättsliga ställning.

I fortsättningen kan en person lämna in en ansökan till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata om ändring av sin benämning på föräldraskap till en benämning som motsvarar det fastställda könet, antingen i samband med ansökan om fastställande av könstillhörighet eller efter fastställande av könstillhörighet. Personens benämning på föräldraskap och uppgift om juridiskt kön i befolkningsdatasystemet kan avvika från varandra, dvs. en person som till sitt juridiska kön är man kan ha moder som benämning på föräldraskap och tvärtom. Personens benämning på föräldraskap är barnspecifik, dvs. personen kan vara moder till ett barn och fader till ett annat.

Ändringarna i HuoltoWeb fr.o.m. 5.3.2024

I gränssnittet HuoltoWeb syns fortfarande av barnets vårdnadshavare och informationsberättigade endast uppgiften om personen antecknad i befolkningsdatasystemet är barnets förälder eller någon annan person. **Efter ändringen blir det möjligt att i HuoltoWeb anteckna en sådan uppgift om barnets boende, där benämningen på föräldraskap (fader/moder) avviker från personens juridiska kön.** Till exempel till en person som har fastställt sitt kön som man och som harmannens personbeteckning, kan antecknas att barnet bor hos modern.

Med vänlig hälsning

MYNDIGHETEN FÖR DIGITALISERING OCH BEFOLKNINGSDATA
[ilmoitusliikenne\(at\)dvv.fi](mailto:ilmoitusliikenne(at)dvv.fi)

DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO

Palaute ja yhteydenotot: dvv.viestinta@dvv.fi
Rekisterilähde: Digi- ja väestötietovirasto
Digi- ja väestötietovirasto, PL 123
(Lintulahdenkuja 2 A), 00531 Helsinki

POWERED BY LIANAMAILER